

หน่วยที่ 7

งานปรับ ประกอบชิ้นส่วนแม่พิมพ์โลหะ

สาระสำคัญ

หลังจากที่ได้ทำชิ้นส่วนต่างๆ ของแม่พิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือนำชิ้นส่วนเหล่านั้นมาทำการประกอบและใส่ชิ้นส่วนมาตรฐานจนเป็นแม่พิมพ์ที่ถูกต้อง ดังนั้นผู้ทำการประกอบแม่พิมพ์จะต้องรู้และเข้าใจถึงขั้นตอนในการเตรียมงาน สำหรับประกอบชิ้นส่วนแม่พิมพ์ซึ่งจะมีการนำชิ้นส่วนที่ได้จากการขึ้นรูปตามแบบสั่งงานมาตรวจสอบเป็นขั้นตอนสุดท้ายเช่น มีรอยกระแทกระหว่างขนย้ายหรือไม่ มีสนิม รอยครีบกม ฯลฯ และจะต้องเตรียมชิ้นส่วนมาตรฐานพร้อมทั้งการตรวจสอบขนาดและจำนวน นอกจากนี้ผู้ทำการประกอบแม่พิมพ์จะต้องทำการศึกษาให้เข้าใจถึงขั้นตอนและวิธีการประกอบชิ้นส่วนย่อยของแม่พิมพ์ได้อย่างถูกต้องโดยจะมีวิธีตรวจสอบถูกต้องในแต่ละชิ้นส่วน ถึงพิถีพิถันความเผื่อต่าง ๆ ว่าเหมาะสมถูกต้องหรือไม่หรือต้องนำมาปรับแต่งอย่างไร เพื่อให้สามารถประกอบแม่พิมพ์ได้ครบชุดและทำการทดลองแม่พิมพ์ (Try-out) ซึ่งเป็นการตรวจสอบการทำงานของแม่พิมพ์ที่ออกแบบมาตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขให้สามารถผลิตงานได้ตามที่ต้องการ และผู้ที่ทำการทดลองพิมพ์ต้องมีความเข้าใจลักษณะกลไกการทำงานของแม่พิมพ์แต่ละชนิด เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุของข้อบกพร่องต่างๆ ในการทดลองพิมพ์ได้อย่างถูกต้องและสามารถกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ จากการทดลองแม่พิมพ์ได้

หัวข้อเนื้อหาประจำหน่วย

- 7.1 เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบแม่พิมพ์
- 7.2 ขั้นตอนการประกอบแม่พิมพ์ชุดคมตัดบน
- 7.3 ขั้นตอนการประกอบแม่พิมพ์ชุดคมตัดล่าง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ปฏิบัติการประกอบแม่พิมพ์ตามลำดับขั้นตอนในโรงงานได้
2. ปฏิบัติการประกอบแม่พิมพ์ได้ด้วยความปลอดภัย

วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนเรียน
2. ครูบรรยายประกอบสื่อของจริงและสื่อ Power Point
3. นักเรียนร่วมอภิปรายเนื้อหาในชั้นเรียน
4. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วยที่ 7

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาผลิตแม่พิมพ์ตัด
2. สื่อการสอนของจริง
3. สื่อ Power Point ประกอบการบรรยาย

การวัดผลและประเมินผล

1. ครูสังเกตการร่วมอภิปรายและตอบคำถามในชั้นเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วยที่ 7
3. ครูประเมินผลจากแบบประเมินใบงาน

หน่วยที่ 7 งานประกอบแม่พิมพ์

7.1 เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบแม่พิมพ์

7.1.1 ประแจหกเหลี่ยม หรือ ประแจแอล (Alen or Hollow set-screw Wrench) ประแจที่ใช้สำหรับสลักเกลียวที่ทำเป็นหัวกลมส่วนกลาง ทำเป็นรูหกเหลี่ยม ซึ่งใช้สำหรับงานที่เป็นพิเศษ เช่น สลักเกลียวปรับชิ้นงาน (set-screw) สลักเกลียวยึดเพลลา ฯลฯ ประแจแอลจะผลิตจากเหล็กกล้าตีขึ้นรูปหกเหลี่ยมและชุบแข็ง ทำเป็นรูป L ขนาดปลายทั้งสองด้านเท่ากันและขนาดมาตรฐานเท่ากับรูที่หัวสลักและจะสัมพันธ์กับแรงบิดที่ทำต่อเกลียว ดังนั้นข้อที่ต้องระวังในการใช้ประแจแอลคือความพอดีของแรงที่ใช้ในการขันยึดเกลียวต้องไม่ทำให้เกลียวเสียหายด้วย

7.1.2 ค้อน (Hammer) ในงานช่างกล จะออกแบบค้อนมาใช้งาน 3 แบบ คือ

1. ค้อนหัวแข็ง หัวค้อนจะทำจากวัสดุที่มีความแข็งแรงแรงมาก เช่นเหล็กกล้า ตีขึ้นรูป ฯลฯ
2. ค้อนหัวแข็งปานกลาง หัวค้อนจะทำจากวัสดุที่มีความแข็งพอประมาณเช่น ทองแดง พลาสติก ฯลฯ
3. ค้อนหัวอ่อน หัวค้อนจะทำจากวัสดุที่มีความหยุ่นในตัวเอง เช่น ยางไม้เนื้ออ่อน ฯลฯ

นอกจากการแบ่งประเภทด้วยวัสดุที่ผลิตหัวค้อนแล้ว ค้อนยังแบ่งออกตามรูปร่างและลักษณะการใช้งานอีกหลายแบบ ซึ่งผู้ใช้จะเรียกชื่อ ตามการใช้งานก็ได้ค้อนหัวแข็งเป็นค้อนที่ใช้ในงานช่างกลทั่วไป แบ่งออกตามรูปร่างการใช้งานค้อนหัวแข็งที่คุณภาพจะผลิตจาก เหล็กกล้าขึ้นรูป ด้วยวิธีตีขึ้นรูป ที่นิยมใช้งานมากที่สุดคือ ค้อนหัวกลม (Ball peen hammer) น้ำหนักที่นิยมใช้ในงานปกติระหว่าง 2 ปอนด์ ถึง 3 ปอนด์ ด้ามค้อนโดยทั่วไปจะทำจากไม้เนื้อแข็งคุณภาพดี เหลาขึ้นรูป มีรูปทรงที่จับกระชับกับอุ้งมือ และมีความยาวพอเหมาะในการเหวี่ยงค้อนให้มีน้ำหนักกระทบชิ้นงานพอเหมาะ ที่กลางหัวค้อนจะเจาะรูเพื่อการยึดติดกับด้าม รูที่ทำไว้มีลักษณะเรียวยาวเข้าหาส่วนกลางทั้ง 2 ด้านและตัวค้อนกับหัวค้อนต้องยึดกันแน่นโดยมีลิ้มตอกที่กลางด้ามค้อนบริเวณส่วนบนของหัวค้อน เมื่อหัวค้อนหลวมคลอนให้ตอกลิ้มตัวนี้ลงไปเพื่อเพิ่มแรงอัดระหว่างด้ามค้อนกับหัวค้อน ซึ่งจะทำให้การจับยึดแน่นหนาขึ้น อุบัติเหตุที่เกิดจากการใช้ค้อนที่มากที่สุดคือ หัวค้อนหลุดจากด้ามทำอันตรายต่อ เพื่อนร่วมงานหรือวัตถุอื่นที่ใกล้เคียง และหัวค้อนที่เป็นอลูมิเนียมจะช่วยให้เกิดน้ำหนกในการตีและเป็นการรักษาไม่ให้ผิวหน้าของชิ้นงานเกิดความเสียหาย

7.1.3 ประแจ (Wrench) ที่ใช้ในงานช่างกลมีอยู่หลายชนิด รูปร่างแตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้งาน ประแจที่มีคุณภาพส่วนมากจะผลิตจากเหล็กกล้าและขึ้นรูปด้วยวิธีการตีขึ้นรูป แต่ประแจที่ใช้งานได้ดีที่สุดนั้นจะทำจากเหล็กกล้าผสมโครเมียมและวานาเดียมและตีขึ้นรูป เช่นเดียวกับประแจที่ปรับขนาดปากได้ เช่นประแจเลื่อน ประแจจับท่อ จะออกแบบให้มีความยาวสัมพันธ์กับขนาดของปากที่ปรับกว้างที่สุด ส่วนประแจปากตาย ประแจแหวน ประแจกระบอกซึ่งขนาดของปากปรับไม่ได้ จะผลิตขนาดของปากมาตามมาตรฐานการผลิตเป็นเกลียวและสลักเกลียวด้ามของประแจ จะมีความยาวตามมาตรฐาน เพราะต้องสัมพันธ์กับแรงบิดที่ทำต่อเป็นเกลียวและสลักเกลียว นอกจากประแจบางแบบที่ใช้สำหรับงานพิเศษจะทำให้มีขนาดยาวกว่าปกติเพื่อเพิ่มแรงขันเกลียวให้มากขึ้น สำหรับประแจกระบอกซึ่งมีด้ามต่อหลายแบบมาให้เลือกตามสภาพการทำงานก็ต้องพิจารณา เช่นเดียวกันว่าจะเลือกใช้ด้ามประแจตัวใดกับงานชิ้นใดประแจแต่ละชนิดผลิตมาเพื่อใช้งานแต่ละอย่างให้ได้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุดดังนั้นจึงต้องพิจารณาเลือกใช้ให้ถูกต้องเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงานด้วย

7.1.3.1 ประแจปากตาย (Fixed Wrench) ประแจชนิดนี้ทำมาจากเหล็กเพียงชิ้นเดียว และที่ปลายทั้งสองด้าน จะมีขนาดคงที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยประแจปากตายยังสามารถแบ่งออกเป็นอีกหลายชนิดได้แก่

7.1.3.2 ประแจแหวน (Box Wrench) ลักษณะเด่นอยู่ที่ปลายทั้งสองด้าน มีลักษณะเป็นแหวนวงกลม ภายในวงแหวนจะมีเขี้ยวประมาณ 7-12 เขี้ยว เพื่อใช้ในการจับเหลี่ยมแป้นเกลียวและสลักเกลียวได้อย่างมั่นคง

7.1.3.3 ประแจปากตายปากคู่ (Open-end Wrench) ปลายทั้งสองด้านมีลักษณะเป็นรูปตัวยู (U) ซึ่งจะมีขนาดที่ไม่เท่ากัน ประแจชนิดนี้เหมาะกับงานในที่แคบมากที่สุด ในการใช้งานจะต้องระวังอย่าขันแน่นมากเกินไป เพราะจะทำให้สลักเกลียวชำรุดเสียหายได้

7.1.3.4 ประแจรวม (Combination Wrench) ประแจชนิดนี้ได้รวมเอาประแจแหวนกับประแจปากตายปากคู่เข้าไว้ด้วยกัน โดยที่ด้านหนึ่งมีลักษณะเหมือนกับประแจแหวน ส่วนอีกด้านจะเหมือนกับประแจปากตายปากคู่ ทำให้สามารถนำไปใช้งานได้หลากหลาย ขนาดของหัวประแจจะมีขนาดที่เท่ากันทั้งสองด้าน

7.1.3.5 ประแจหกเหลี่ยมหรือประแจแอล (Allen or Hex Wrench) ในการเรียกชื่อของประแจประเภทนี้สามารถเรียกได้ 3 แบบคือ หากเป็นแบบอเมริกันจะเรียกว่า "Hex Wrench" หรือ "Allen Wrench" แต่ถ้าเป็นอังกฤษจะเรียกว่า "Allen Key" ลักษณะภายนอกของประแจประเภทนี้ก็คือ มีลักษณะเป็นตัวแอล (L) โดยลำตัวมีลักษณะเป็นหกเหลี่ยม ประแจประเภทนี้จะถูกนำไปใช้ในการขันนอตที่มีหัวเป็นหลุมหกเหลี่ยมหรือสลักเกลียวที่ทำเป็นหัวกลม ส่วนกลางทำเป็นรูหกเหลี่ยม ซึ่งใช้สำหรับงานที่มีความพิเศษ เช่น สลักเกลียวปรับชิ้นงาน เป็นต้น ข้อควรระวังในการใช้งานคือ ความพอดีของแรงที่ใช้ในการขันจะต้องไม่ออกแรงมากเกินไปการใช้งานประแจให้เหมาะสมกับงานนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะงานที่เราจะนำไปใช้ด้วย มิเช่นนั้นแล้วอาจจะทำให้ตัวประแจหรือชิ้นงานเกิดการเสียหายได้ เช่น การใช้งานประแจปากตายจะต้องเลือกขนาดของประแจกับขนาดของแป้นเกลียวให้พอดีกัน ถ้าใหญ่เกินไปอาจทำให้แป้นเกลียวเสียหายได้ แต่ในบางครั้งเราอาจจะนำเอาประแจไปใช้แทนเครื่องมือชนิดอื่นๆ ในยามฉุกเฉินได้เช่นกัน เช่น 1. ในกรณีที่หัวนอตมีลักษณะที่ใช้กับไขควง แต่ไม่สามารถใช้ไขควงได้ เราก็อาจจะใช้ประแจเลื่อนแทนได้ โดยให้ทำการเลื่อยปลายของหัวนอตด้านนอกออกทั้งสองด้าน จากนั้นจึงนำประแจเลื่อนจับที่หัวนอตให้พอดี แล้วหมุนก็จะสามารถหมุนนอตออกมาได้อย่างง่ายดาย 2. ในกรณีที่นอตขันแน่นมาก จนไม่สามารถใช้ไขควงขันด้วยวิธีปกติ เราก็สามารถนำประแจเลื่อนมาช่วยในการผ่อนแรงได้ โดยนำประแจเลื่อนจับที่ส่วนปลายที่ใช้ขันนอต โดยเลื่อนขึ้นมาจากปลายเล็กน้อยจาก

นั้นนำปลายไขควงกดลงบริเวณหัวนอตที่ต้องการขันแล้วจึงจับประแจหมุนออกได้นี้ก็เป็นเพียงบางตัวอย่างในการจำประแจไปใช้งานประเภทอื่นๆ เท่านั้นนะครับ ยังมีอีกหลายวิธีที่จะนำประแจไปประยุกต์ได้อีก ก็แล้วแต่ว่าผู้ใช้งานจะมีไอเดียเพิ่มเติมในแต่ละสถานการณ์

7.2 การประกอบแม่พิมพ์

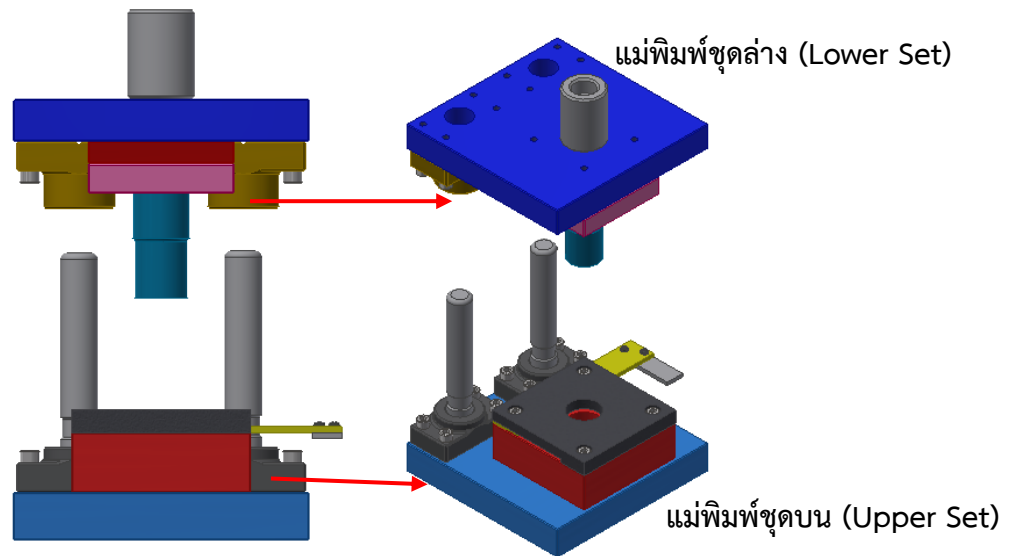
การประกอบแม่พิมพ์ให้ถูกต้องตามขั้นตอนนั้นเราจะต้องศึกษาเกี่ยวกับส่วนประกอบของแม่พิมพ์ และหน้าที่ของชิ้นส่วนแม่พิมพ์แต่ละชิ้นให้เข้าใจ รวมไปถึงสามารถอ่านแบบภาพประกอบแม่พิมพ์ได้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงแม่พิมพ์และพัฒนาไปสู่การ

เป็นผู้ออกแบบแม่พิมพ์ในขนาดที่ได้และ เพื่อให้ง่ายในการประกอบแม่พิมพ์ควรแบ่งการประกอบเป็นส่วนย่อยแล้วจึงนำมารวมกันตามขั้นตอนดังนี้

7.2.1 ขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนย่อยของแม่พิมพ์

สำหรับการประกอบแม่พิมพ์โลหะนั้น จะทำการประกอบเป็นชิ้นส่วนย่อย โดยจะแบ่งเป็นชิ้นส่วนย่อยเป็น 2 ชุด คือ แม่พิมพ์ชุดบน (Upper Set) คือส่วนที่เคลื่อนที่กับแกนเลื่อนของเครื่องปั๊ม (Ram) และแม่พิมพ์ชุดล่าง (Lower Set) คือส่วนที่ยึดติดกับแท่นรองแม่พิมพ์ของเครื่องปั๊ม (Bolster) ดังรูปที่ 7.1

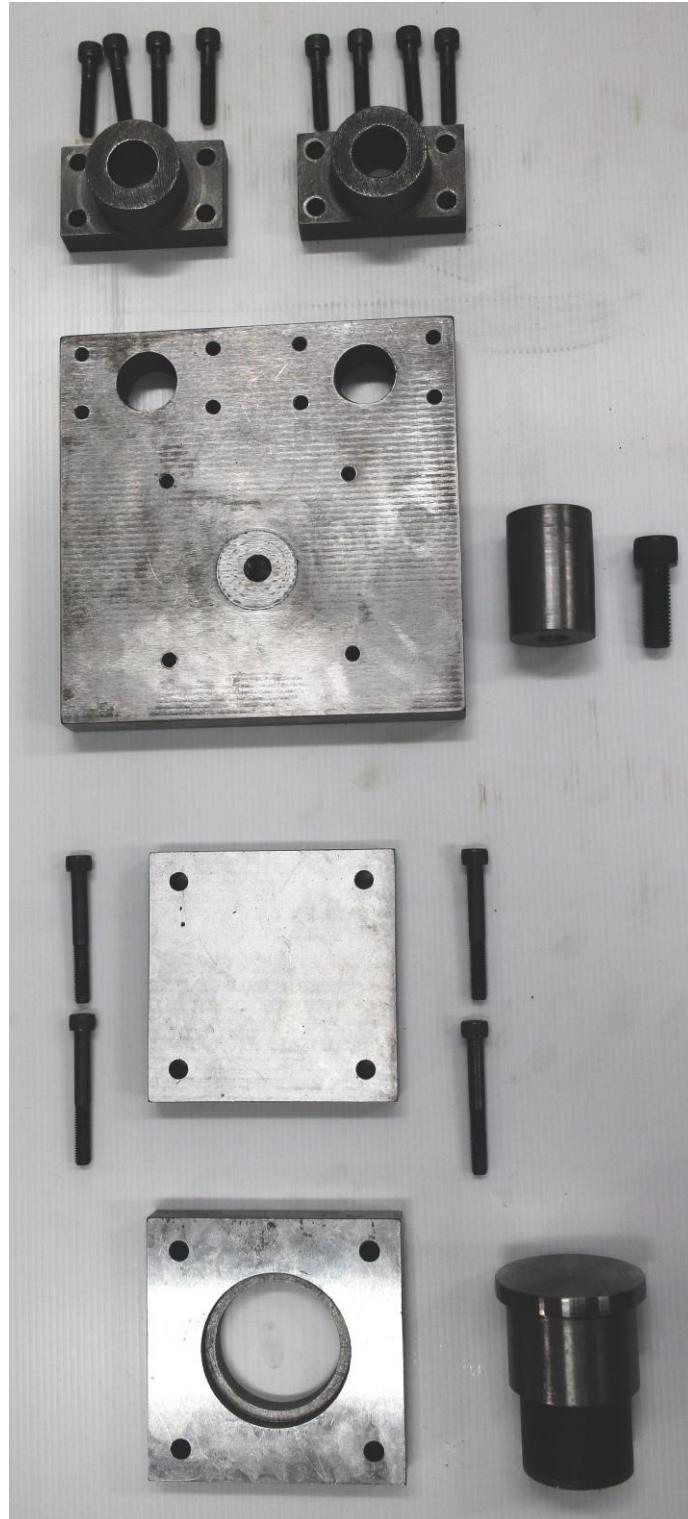

รูปที่ 7.1 แสดงแม่พิมพ์ชุดบน (Upper Set) และแม่พิมพ์ชุดล่าง (Lower Set)

ที่มา รูปภาพถ่ายโดยผู้เรียบเรียง

7.2.1.1 ขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนย่อยของแม่พิมพ์ชุดบน (Upper Set)

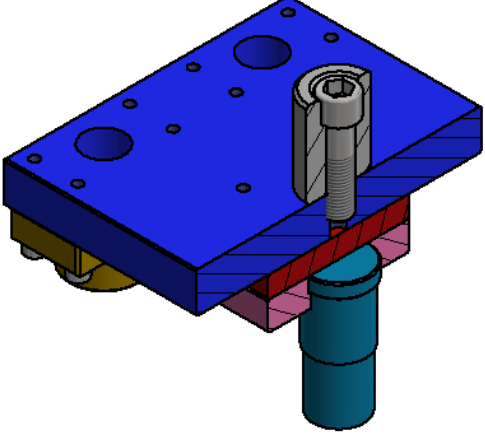
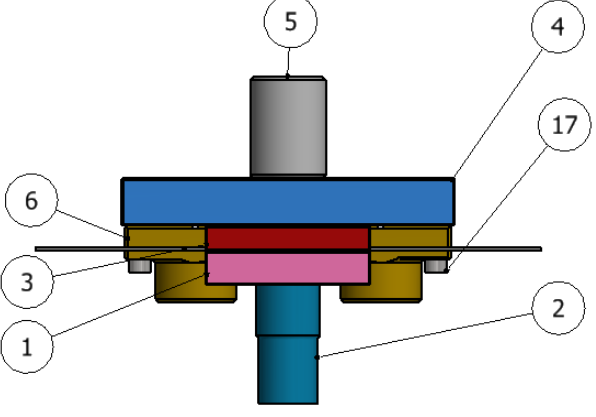
ก่อนทำการประกอบแม่พิมพ์ให้นำชิ้นส่วนต่างๆ ของแม่พิมพ์ชุดบน(Upper Set) ทั้งหมดและเครื่องมือที่ใช้ในงานประกอบนำมาเรียงตามลำดับดังรูปที่ 7.2 เพื่อให้ง่ายในงานประกอบแม่พิมพ์โดยสามารถตรวจสอบจำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง หมายเลขแบบ รายการชิ้นส่วนมาตรฐานได้จากแบบภาพประกอบและตารางรายการวัสดุ

รูปที่ 7.2 แสดงการจัดวางชิ้นส่วนย่อยของแม่พิมพ์ชุดบน (Upper Set) ก่อนทำการประกอบ
ที่โต๊ะ รูปภาพถ่ายโดยผู้เรียบเรียง

หลังจากนำชิ้นส่วนแม่พิมพ์จัดวางตำแหน่งเพื่อทำการประกอบแล้ว จึงดำเนินการประกอบชิ้นส่วน
ตามลำดับขั้นตอน

	ใบงานที่ 12	7.งานประกอบแม่พิมพ์	เวลา 3.5 ชั่วโมง
		7.1 งานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน(Upper Set)	
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>ภาพตัด 3 มิติ งานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ภาพตัด 2 มิติ งานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน</p> </div> </div>			
เครื่องมือและอุปกรณ์		ข้อควรระวังและคำแนะนำ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประแจแอลระบบเมตริก 1 ชุด 2. ค้อนหัวอ่อน 3. ผ้าสำหรับเช็ดทำความสะอาด 4. ถุงมือ 		<ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อนการประกอบควรตรวจสอบชิ้นส่วนแม่พิมพ์ด้วยสายตาว่ามีครีบกจากรอยกระแทกหรือครีบกจากรูต่างๆ หรือไม่ ถ้ามีให้หีนน้ำมันแท่งลบรอยต่างๆ เพื่อให้สวมประกอบได้ตรงและตั้งฉาก 2. ระวังเรื่องพิกัดงานสวมของชิ้นส่วนที่สวมกัน ว่าสามารถเลื่อนได้ด้วยมือหรือต้องใช้ค้อนตอกลงเบาๆ 3. ก่อนการประกอบควรสวมถุงมือเพื่อป้องกันครีบบาดมือ 	

ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน (Upper Set)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์	ภาพแสดง	เครื่องมือ
<p>1 การประกอบเชิงค์(Shank) เข้ากับแผ่นอัปเปอร์เพลท(Upper Plate) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 5 และ 4)</u></p> <p>1.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>1.2 ประกอบเชิงค์(Shank) เข้ากับแผ่นอัปเปอร์เพลท(Upper Plate)</p> <p>1.3 ใส่สกรูและขันยึดเชิงค์(Shank) กับแผ่นอัปเปอร์เพลท(Upper Plate) ให้แน่นด้วยประแจแอล</p>		<p>1.ประแจแอล</p> <p>2. ผ้า</p> <p>3. ถุงมือ</p> <p>4.สกรู M14x40 จำนวน 1 ตัว</p>
<p>2 การประกอบไกด์บุช (Guide Bush) เข้ากับแผ่นอัปเปอร์เพลท(Upper Plate) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 6 และ 4)</u></p> <p>2.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>2.2 ประกอบไกด์บุช (Guide Bush) ทั้งสองชิ้นเข้ากับแผ่นอัปเปอร์เพลท (Upper Plate)</p> <p>2.3 ใช้ประแจแอลขันสกรูทั้ง 8 ตัวจนแน่น</p>	 	<p>1.ประแจแอล</p> <p>2. ผ้า</p> <p>3. ถุงมือ</p> <p>4. สกรู M8x40 จำนวน 8 ตัว</p>
<p>3 การประกอบพินซ์เจาะรู (Piercing Punch)เข้ากับแผ่นพินซ์ (Piercing Punch Plate) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 1 และ 2)</u></p> <p>3.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>3.2 หลังจากประกอบในขั้นตอนที่ 2 แล้วนำพินซ์เจาะรู (Piercing Punch) ใส่เข้าไปในรูคว้านที่อยู่ตรงกลางแผ่นพินซ์ (Piercing Punch Plate)</p> <p>3.3 ใช้ค้อนหัวอ่อนเคาะให้ปาลงแนบสนิทกับบ่าของรูคว้าน</p>		<p>1.ประแจแอล</p> <p>2. ผ้า</p> <p>3. ถุงมือ</p> <p>4. ค้อน</p>

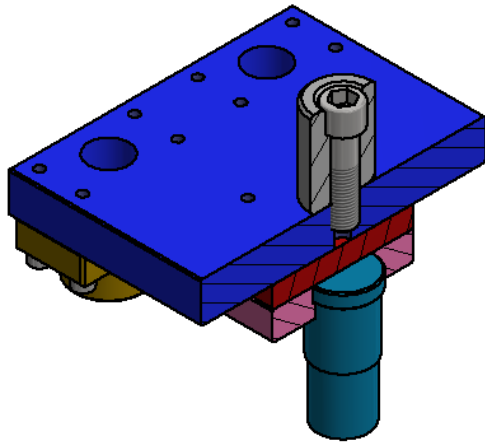

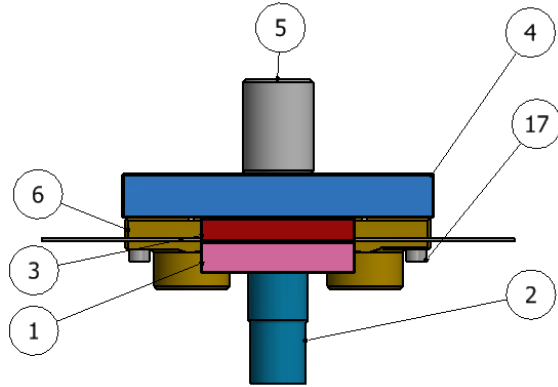
ขั้นตอนการปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์	ภาพแสดง	เครื่องมือ
<p>4 การประกอบแผ่นรองหลัง (Backing Punch Plate)เข้ากับแผ่นพินซ์ (Piercing Punch Plate) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 3 และ 1)</u></p> <p>4.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>4.2 ประกอบแผ่นรองหลัง (Backing Punch Plate) ติดกับแผ่นพินซ์ (Piercing Punch Plate)</p> <p>4.3 ใส่สกรูเข้า M8 เข้าไปในรูเจาะทั้งสี่รู</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. ผ้า 2. ถุงมือ 3. ประแจแอล 4. สกรู M8x40 จำนวน 4 ตัว
<p>5 การประกอบแผ่นรองหลัง (Backing Punch Plate)เข้ากับแผ่นอัปเปอร์เพลท(Upper Plate) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 3และ 4)</u></p> <p>5.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>5.2 นำชุดประกอบในขั้นตอนที่ 4 มาประกอบเข้ากับแผ่นอัปเปอร์เพลท (Upper Plate)</p> <p>5.3 ใช้ประแจแอลขันสกรูทั้ง 4 ตัวจนแน่น</p> <p>5.4 ตรวจสอบความสะอาดและจับยึดอีกครั้ง ขั้นตอนนี้จะได้แม่พิมพ์ชุดบน</p>	 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผ้า 2. ถุงมือ 3. ประแจแอล

	แบบประเมิน ใบงานที่ 12	7. งานประกอบแม่พิมพ์	เวลา 1 ชั่วโมง
		7.1 งานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน(Upper Set)	

ภาพตัด 3 มิติ
งานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน

ภาพตัด 2 มิติ
งานประกอบแม่พิมพ์ชุดบน

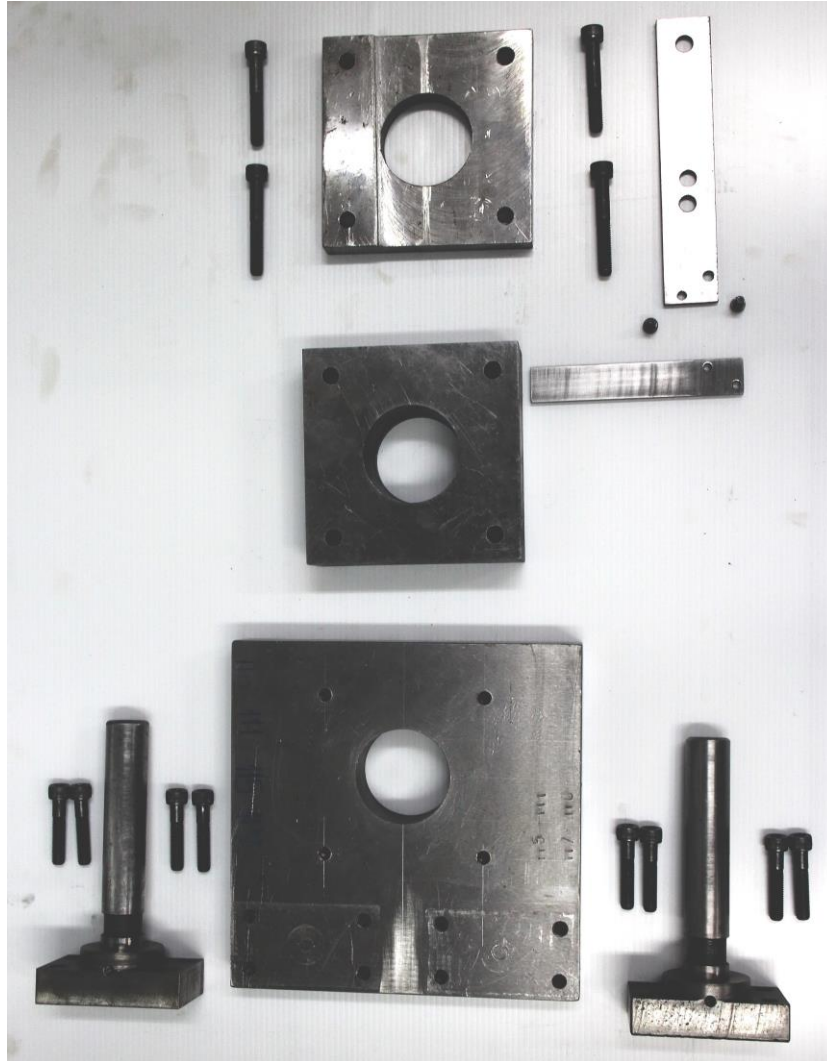
ชื่อ.....รหัส.....ชั้น/กลุ่ม.....

รายการประเมิน	รายการประเมินย่อย	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. ขั้นตอนการประกอบย่อยแม่พิมพ์ชุดบน (Upper Set)	1.1 ปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์ได้ถูกต้องตามวิธีการและขั้นตอน	5		สังเกต
	1.2 ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน	5		สังเกต
	1.3 ความเพียรพยายามแลความสามารถในการแก้ไขปัญหา	5		สังเกต
	1.4 ความสำเร็จการประกอบ แม่พิมพ์ (Upper Set)ทั้งชุด	5		สังเกต
2. การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์	2.1 การใช้ประแจและอุปกรณ์ถูกต้องตามวิธีการและขั้นตอน	5		สังเกต
	2.2 การดูแลรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ ก่อนและหลังการใช้งาน	5		สังเกต
3. ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยในทุกขั้นตอนของการทำงาน	10		สังเกต
รวม		40		

7.2.1.2 ขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนย่อยของแม่พิมพ์ชุดล่าง (Lower Set)

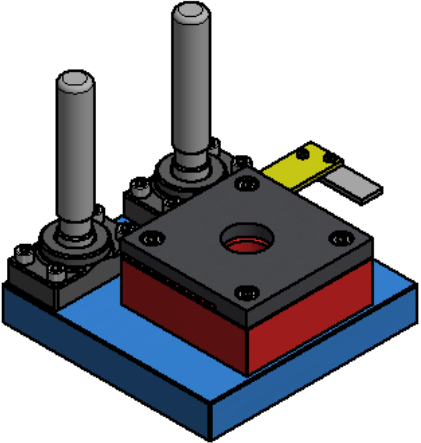
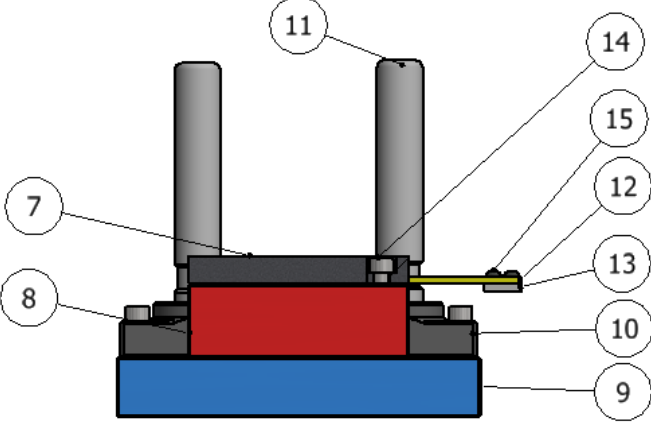
ก่อนทำการประกอบแม่พิมพ์ให้นำชิ้นส่วนต่างๆ ของแม่พิมพ์ชุดล่าง (Lower Set) ทั้งหมดและเครื่องมือที่ใช้ในงานประกอบนำมาเรียงตามลำดับดังรูปที่ 7.3 เพื่อให้ง่ายในงานประกอบแม่พิมพ์โดยสามารถตรวจสอบจำนวน ตำแหน่งการติดตั้ง หมายเลขแบบ รายการชิ้นส่วนมาตรฐานได้จากแบบภาพประกอบและตารางรายการวัสดุ

รูปที่ 7.3 แสดงการจัดวางชิ้นส่วนย่อยของแม่พิมพ์ชุดล่าง (Lower Set) ก่อนทำการประกอบ
ที่มา รูปภาพถ่ายโดยผู้เรียบเรียง

หลังจากนำชิ้นส่วนแม่พิมพ์จัดวางตำแหน่งเพื่อทำการประกอบแล้ว จึงดำเนินการประกอบชิ้นส่วนตามลำดับขั้นตอน

	<p>ใบงานที่ 13</p>	<p>7. งานประกอบแม่พิมพ์</p> <p>7.2 งานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง(Lower Set)</p>	<p>เวลา 3.5 ชั่วโมง</p>
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>ภาพตัด 3 มิติ งานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ภาพตัด 2 มิติ งานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง</p> </div> </div>			
<p>เครื่องมือและอุปกรณ์</p>		<p>ข้อควรระวังและคำแนะนำ</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประแจแอลระบบเมตริก 1 ชุด 2. ค้อนหัวอ่อน 3. ผ้าสำหรับเช็ดทำความสะอาด 4. ถุงมือ 		<ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อนการประกอบควรตรวจสอบชิ้นส่วนแม่พิมพ์ด้วยสายตาว่ามีครีบกจากรอยกระแทกหรือครีบกจากรูต่างๆ หรือไม่ ถ้ามีให้หีนน้ำมันแท่งลรอยต่างๆ เพื่อให้สวมประกอบได้ตรงและตั้งฉาก 2. ระวังเรื่องพิกัดงานสวมของชิ้นส่วนที่สวมกัน ว่าสามารถเลื่อนได้ด้วยมือหรือต้องใช้ค้อนตอกลงเบาๆ 3. ก่อนการประกอบควรสวมถุงมือเพื่อป้องกันครีบบาดมือ 	

ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง (Lower Set)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์	ภาพแสดง	เครื่องมือ
<p>1 การประกอบเสานำเลื่อน (Guide Post) เข้ากับไกด์โฮลเดอร์ (Guide Holder)และยึดกับโลเวอร์เพลท (Lower Plate) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 11,10 และ 9)</u></p> <p>1.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>1.2 ประกอบเสานำเลื่อน (Guide Post) เข้ากับไกด์โฮลเดอร์ (Guide Holder) ชุดนี้จะใช้การสวมอัด</p> <p>1.3 ประกอบชุดเสานำเลื่อน (Guide Post Set) โลเวอร์เพลท (Lower Plate)</p> <p>1.4 ใช้ประแจแอลขันจับยึดด้วยสกรู ทั้ง 8 ตัวยึดชิ้นส่วนที่ประกอบกันให้แน่น</p>		<p>1.ประแจแอล</p> <p>2. ค้อนหัวอ่อน</p> <p>3. ผ้า</p> <p>4. สกรู M8x40 จำนวน 8 ตัว</p>
<p>2 การประกอบแผ่นรองงาน(Front Spacer) เข้ากับแผ่นรองงานด้านข้าง(Back Gage) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 12 และ 13)</u></p> <p>2.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>2.2 ประกอบแผ่นรองงาน(Front Spacer) เข้ากับแผ่นรองงานด้านข้าง(Back Gage)</p> <p>2.3 ใช้ประแจแอลขันจับยึดด้วยสกรูทั้ง 2 ตัวยึดชิ้นส่วนที่ประกอบกันให้แน่น</p>		<p>1. ค้อนหัวอ่อน</p> <p>2. สกรู M4x15 จำนวน 2 ตัว</p> <p>3.ประแจแอล</p>
<p>3 การประกอบชุดรองงานด้านข้าง(Back Gage Set)เข้ากับตาย (Die Block) <u>(ชิ้นงานหมายเลข 13 และ 8)</u></p> <p>3.1 นำชุดชิ้นส่วนในขั้นตอนที่ 2 มาวางลงไปบนแผ่นตายด้านหนึ่งให้รูเจาะตรงกัน</p>		<p>1.ประแจแอล</p>

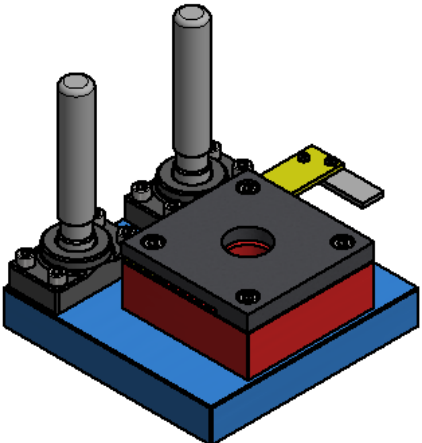

ขั้นตอนการปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์	ภาพแสดง	เครื่องมือ
<p>4 การประกอบแผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper Plate) เข้ากับตาย (Die Block) และชุดประคองงานด้านข้าง (Back Gage Set) (ชิ้นงานหมายเลข 7.13 และ 8)</p> <p>4.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>4.2 ประกอบแผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper Plate) เข้ากับตาย (Blanking Die) และชุดประคองงานด้านข้าง (Back Gage Set) โดยให้ฝั่งที่มีความหนา 11 มิลลิเมตร ต้องประกอบฝั่งเดียวกับชุดประคองงานด้านข้าง (Back Gage Set)</p> <p>4.3 ใส่สกรูลงในตำแหน่งรูจับยึด</p>		<p>1. ประแจแอล</p> <p>2. สกรู M8x65 จำนวน 4 ตัว</p>
<p>5 การประกอบชุดตาย (Die Block) จากขั้นตอนที่ 4 เข้ากับโลเวอร์เพลท (Lower Plate) (ชิ้นงานหมายเลข 8 และ 9)</p> <p>5.1 เช็ดทำความสะอาดชิ้นส่วน</p> <p>5.2 ประกอบชุดตาย (Die Block) จากขั้นตอนที่ 4 เข้ากับโลเวอร์เพลท (Lower Plate)</p> <p>5.3 ใช้ประแจแอลขันจับยึดสกรูให้แน่นทั้ง 4 ตัว</p> <p>5.4 ตรวจสอบความสะอาดและจับยึดอีกครั้ง ขั้นตอนนี้ก็จะได้แม่พิมพ์ชุดล่าง</p>		<p>1. ประแจแอล</p> <p>2. ฟ้า</p>
<p>6 การประกอบแม่พิมพ์ชุดบนกับชุดล่าง</p> <p>6.1 นำแม่พิมพ์ชุดบนกับชุดล่างมาประกอบกันให้ชุดเสานำเลื่อน กับคมตัดตรงกัน ควรระวังชิ้นส่วนเคลื่อนที่มาที่มือ</p> <p>6.2 ขั้นตอนนี้ก็จะได้แม่พิมพ์ตัดแล้ว</p>		

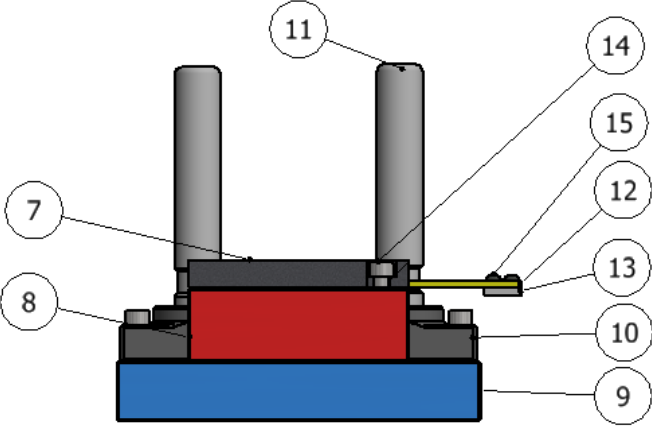

	แบบประเมิน ใบงานที่ 13	7. งานประกอบแม่พิมพ์	เวลา 1 ชั่วโมง
		7.2 งานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง(Lower Set)	

ภาพตัด 3 มิติ
งานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง

ภาพตัด 2 มิติ
งานประกอบแม่พิมพ์ชุดล่าง

ชื่อ.....รหัส.....ชั้น/กลุ่ม.....

รายการประเมิน	รายการประเมินย่อย	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. ขั้นตอนการประกอบ ย่อยแม่พิมพ์ชุดบน (Lower Set)	1.1 ปฏิบัติงานประกอบแม่พิมพ์ได้ ถูกต้องตามวิธีการและขั้นตอน	5		สังเกต
	1.2 ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน	5		สังเกต
	1.3 ความเพียรพยายามแลความ สามารถในการแก้ไขปัญหา	5		สังเกต
	1.4 ความสำเร็จการประกอบ แม่พิมพ์ (Upper Set)ทั้งชุด	5		สังเกต
2. การใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์	2.1 การใช้ประแจและอุปกรณ์ถูกต้อง ตามวิธีการและขั้นตอน	5		สังเกต
	2.2 การดูแลรักษาเครื่องมือและ อุปกรณ์ ก่อนและหลังการใช้งาน	5		สังเกต
3. ความปลอดภัยในการ ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยในทุก ขั้นตอนของการทำงาน	10		สังเกต
รวม		40		

แบบทดสอบประจำหน่วยที่ 7

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- การประกอบด้ามจับยึดแม่พิมพ์ (Shank) จะประกอบยึดติดกับชิ้นส่วนแม่พิมพ์ใด
  - แกนกระทุ้งหรือน็อกเอาท์ (Knockout)
  - แผ่น 펀ช์ (Punch Plate)
  - 펀ช์ตัดขอบงาน (Blanking Punch)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวบน (Upper Plate)
- การประกอบ 펀ช์ (Punch) จะประกอบยึดติดกับชิ้นส่วนแม่พิมพ์ใด
  - แผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper plate)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวล่าง (Lower Plate)
  - แผ่น 펀ช์ (Punch Plate)
  - 펀ช์ตัดแผ่นชิ้นงาน (Blanking punch)
- การประกอบตาย (Die) จะประกอบติดกับชิ้นส่วนแม่พิมพ์ใด
  - แผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper plate)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวล่าง (Lower Plate)
  - ตัวกดยึดชิ้นงาน (counter punch)
  - 펀ช์ตัดแผ่นชิ้นงาน (Blanking punch)
- การประกอบแผ่นรองงานด้านข้าง (Back Gage) จะประกอบอยู่ภายในชิ้นส่วนใด
  - แผ่นตาย (Die Block)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวล่าง (Lower Plate)
  - ตัวกดยึดชิ้นงาน (counter punch)
  - 펀ช์ตัดแผ่นชิ้นงาน (Blanking punch)
- การประกอบแผ่นรองงาน (Front Spacer) จะประกอบอยู่ภายในชิ้นส่วนใด
  - แผ่นตาย (Die Block)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวล่าง (Lower Plate)
  - ตัวกดยึดชิ้นงาน (counter punch)
  - แผ่นรองงานด้านข้าง (Back Gage)
- ชิ้นส่วนใดเคลื่อนที่ขณะปั๊มชิ้นงาน
  - แผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper plate)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวล่าง (Lower Plate)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวบน (Upper Plate)
  - แผ่นตาย (Die Block)
- ชิ้นส่วนใดที่ไม่เคลื่อนที่ได้ขณะปั๊มชิ้นงาน
  - แผ่นตาย (Die Block)
  - ด้ามจับยึดแม่พิมพ์ (Shank)
  - แผ่นยึดแม่พิมพ์ตัวบน (Upper Plate)
  - แผ่น 펀ช์ (Punch Plate)

8. ชิ้นส่วนใดอยู่ระหว่างแผ่น 펀ช์ (Punch Plate) กับแผ่นยึดแม่พิมพ์ด้านบน (Upper Plate)
  - ก. แผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper plate)
  - ข. แผ่นรองหลัง (Backing Punch Plate)
  - ค. แผ่นตาย (Die Block)
  - ง. แผ่นยึดแม่พิมพ์ด้านบน (Upper Plate)
9. แผ่นปลดชิ้นงาน (Stripper plate) จะประกอบยึดติดกับชิ้นส่วนใด
  - ก. แผ่นตาย (Die Block)
  - ข. แผ่นยึดแม่พิมพ์ด้านล่าง (Lower Plate)
  - ค. แผ่น 펀ช์ (Punch Plate)
  - ง. สตรีปเปอร์โบลท์แบบปลอก (Stripper bolt sleeve type)
10. เสาหน้าเลื่อน (Guide Post) สอดอัดเข้ากับชิ้นส่วนใด
  - ก. แกนกระทิงหรือน็อกเอาต์ (Knockout)
  - ข. ไกด์บูช (Guide Bush)
  - ค. ไกด์โฮลเดอร์ (Guide Holder)
  - ง. แผ่น 펀ช์ (Punch Plate)